
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוציולוגיה של אמפריות - 53470

תאריך עדכון אחרון 12-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יעל ברדה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yael.berda@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

אנחנו בדרך כלל חושבים על המדינה המודרנית כמדינת לאום. בקורס הזה ננסה יחד לחשוב על המדינה דרך אימפריות מודרניות. נלמד על הדימיון והשוני בין אימפריות שונות בזמן ובמרחב וגם נלמד כיצד יחסים אימפריאליים וקולוניאליים נוצרו דרך מערכות משפט וכלכלה וכיצד רעיונות על גזע ותרבות עוצבו באמצעות מפגשים אימפריאליים. נכיר ונבקר מתודות שונות לחקר אימפריות. מעבר לקריאה של טקסטים מסוציולוגיה, הסטוריה, אנתרופולוגיה, מדעי המדינה ומשפטים נראה שני סרטים כדי להבין מהם הדימויים העכשוויים של אימפריות

מטרות הקורס:

אנחנו בדרך כלל חושבים על המדינה המודרנית כמדינת לאום. בקורס הזה ננסה יחד לחשוב על המדינה דרך אימפריות מודרניות. נלמד על הדימיון והשוני בין אימפריות שונות בזמן ובמרחב וגם נלמד כיצד יחסים אימפריאליים וקולוניאליים נוצרו דרך מערכות משפט וכלכלה וכיצד רעיונות על גזע ותרבות עוצבו באמצעות מפגשים אימפריאליים. נכיר ונבקר מתודות שונות לחקר אימפריות. מעבר לקריאה של טקסטים מסוציולוגיה, הסטוריה, אנתרופולוגיה, מדעי המדינה ומשפטים נראה שני סרטים כדי להבין מהם הדימויים העכשוויים של אימפריות

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

במהלך הקורס הסטודנטים יקבלו כלים להבחין ולנתח את יסודות הממשל הבסיסיים באימפריות וההבדלים ביניהם, ויוכלו לערוך השוואות בסיסיות של פרקטיקות ממשל בין ובתוך אימפריות שונות. מבחינה אנליטית, הסטודנטיות יתנסו בזיהוי הקשר בין שינויים פוליטיים לבין שינויים בזמן, במרחב וביכולות טכנולוגיות ובקשר בין השניים. כמו כן, הסטודנטים ילמדו להבחין בפרטיקות ארגוניות שונות של אימפריות מול רוטינות מוסדיות של מדינות לאום.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, צפיה בסרטים, הגשת תרגילים, הגשת עבודה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא – מה זאת אימפריה ולמה זה צריך לעניין אותנו דווקא עכשיו?

אימפריה, משפט וביורוקרטיה – IMPERIUM אצל מקס וובר

האימפריה הרומית

חנה ארנדט – "אימפריאליזם" בתוך הספר "יסודות הטוטליטריות"

סרט - 1982 Gandhi

האימפריה המונגולית - הנהגה ומדינה
זמן אימפריאלי - סוציולוגיה של ניהול המדינה באימפריה העוסמנית

הודו של המוגולים - מודיעין, ביורוקרטיה ונאמנות

אימפריאליזם מרחב, וטכנולוגיה ספינות, פחם מודיעין ושמועות
אימפריאליזם, משפט ולגיטימציה או האימפריאליזם כמקור של המשפט הבינלאומי

ביורוקרטיה וגזע - ניהול אוכלוסין באימפריות ומורשת במדינות הלאום - חזרה לחנה ארנדט
האימפריה האמריקאית - כסף ויצוא הדמוקרטיה

סיכום

חומר חובה לקריאה:

SN Eisenstadt

"The political systems of Empires"

מבוא - מה זאת אימפריה ולמה זה צריך לעניין אותנו דווקא עכשיו?

Go, Julian. "The 'new' sociology of empire and colonialism." *Sociology Compass* 3.5 (2009): 775-788.

יהודה שנהב, "הציונות והאימפריות : מבוא" הוצאת מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד, 2015 עמ' 7-21

Steinmetz, George. "The sociology of empires, colonies, and postcolonialism." *Annual Review of Sociology* 40 (2014): 77-103.

11.9 אימפריה, משפט וביורוקרטיה - IMPERIUM אצל מקס וובר

Weber, Max. *Economy and society: An outline of interpretive sociology*. Univ of California Press, 1978. pp 839-855

16.11 האימפריה הרומית

the stolen eagle - first episode of Rome (HBO) season 1

23.11 חנה ארנדט - "אימפריאליזם" בתוך הספר "יסודות הטוטליטריות", הוצאת הקיבוץ המאוחד, תרגום עידית זרטל

30.11 סרט - 1982 Gandhi

12.7 האימפריה המונגולית - הנהגה ומדינה

מיכל בירן "גלגוליו של גינג'יס חאן- בין מיתוס ומציאות" זמנים גיליון 100, סתיו 2007 לינק:

<http://www.openu.ac.il/zmanim/zmanim100/download/Zmanim-100-biran.pdf>

14.12 זמן אימפריאלי - סוציולוגיה של ניהול המדינה באימפריה העוסמנית
אבנר וישניצר "קורי זמן: לוחות זמנים, מגדלי שעון ומקצב החיים העירוניים באימפריה העות'מאנית"
זמנים גיליון 119 2012

Barkey, Karen. *Empire of difference: The Ottomans in comparative perspective*.
Cambridge university press, 2008. Pages 3-27

Wigen, Einar. "Ottoman concepts of empire." *Contributions to the History of Concepts* 8.1 (2013): 44-66.

21.12 המוגהולים - מודיעין, ביורוקרטיה ונאמנות

Bayly, Christopher A. "Knowing the country: Empire and information in India."
Modern Asian Studies 27.01 (1993): 3-43.

Fisher, Michael H. "The Office of Akhbār Nawīs: The Transition from Mughal to
British Forms." *Modern Asian Studies* 27.01 (1993): 45-82.

28.12 אימפריאליזם מרחב, וטכנולוגיה : ספינות, פחם מודיעין ושמורות

Law, John. "On the methods of long-distance control: vessels, navigation and the
Portuguese route to India." *The Sociological Review* 32.S1 (1984): 234-263.

Law, John, and Kevin Hetherington. "Materialities, spatialities,
globalities." *Knowledge, space, economy* (2000): 34-49.

1.2017.4 אימפריאליזם, משפט ולגיטימציה או האימפריאליזם כמקור של המשפט הבינלאומי

Anghie, Anthony. "Finding the Peripher'es: Sovereignty and Colonialism in
Nineteenth Century International Law'(1990)." *Harvard International Law Journal* 40:
1.

חומרי קריאה נוספים

11.1.2017 ביורוקרטיה וגזע - ניהול אוכלוסין באימפריות ומורשת במדינות הלאום - חזרה לחנה
ארנדט

חנה ארנדט, יסודות הטוטליטריות עמודים

Berda, Yael. "Managing dangerous populations: colonial legacies of security and
surveillance." *Sociological forum*. Vol. 28. No. 3. 2013.

18.1.2017 האימפריה האמריקאית - כסף ויצוא הדמוקרטיה

Mitchell, Timothy. *Carbon democracy: Political power in the age of oil*. Verso Books,
2011. Introduction and first chapter "Machines of Democracy"

25.1.2017 סיכום

יתווספו חומרי קריאה נוספים

Ann Laura Stoler : *Imperial Durabilities in our times*

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
30 %

מידע נוסף / הערות:

יתכנו שינויים בסרטים שבהם נצפה ובחלק מחומרי הקריאה

דרישות הקורס: שני דפי קריאה קצרים על מאמרים, עבודה מסכמת ונוכחות